

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

mevrouw L. en mevrouw Carol Jane Poe

tegen

Het Laatste Nieuws

Met twee brieven van 7 november 2005 hebben mevrouw L. en mevrouw Carol Jane Poe klacht ingediend tegen Het Laatste Nieuws naar aanleiding van een artikel, geïllustreerd met drie foto's, dat verschenen is op de voorpagina van de krant van 11 oktober 2005. De krant heeft op de klacht gereageerd met een brief van 22 november 2005.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 31 maart 2006. Tweede klagster is verschenen op de hoorzitting, ook namens eerste klagster, en ze heeft er haar standpunt mondeling toegelicht. Op vraag van klagsters is ook een getuige gehoord, mevrouw Lieve Van de Velde. Voor Het Laatste Nieuws is Raymond De Craecker, hoofd redactiebeheer, verschenen. Ook Jonathan Van Renterghem, de journalist die de foto's genomen heeft, is op de zitting gehoord.

DE FEITEN

Op 5 oktober 2005 is de echtgenoot van eerste klagster, tevens vader van tweede klagster, overleden. Op 10 oktober in de voormiddag wordt voor de overledene een plechtigheid gehouden, die met een aankondiging in meerdere kranten vooraf was bekendgemaakt. Na de middag vindt in intieme kring de uitstrooiing van de as van de overledene op zee plaats, van op een schip dat uit de haven van Zeebrugge is vertrokken. Hierop zijn beide klagsters aanwezig, samen met enkele familieleden en naaste vrienden. Ook Helmut Lotti, voormalige echtgenoot van tweede klagster en bevriend met de familie, is erbij aanwezig.

Nadat ze weer in de haven zijn aangekomen, blijven klagsters met het vijftiental aanwezigen nog een tijd napraten op de kaai. Ze stellen vast dat iemand van op een twintigtal meter afstand foto's aan het nemen is. Tweede klagster stapt af op de man, die ze niet kent en die nadien freelance journalist Jonathan Van Renterghem blijkt te zijn, en ze vraagt hem of de foto's voor de pers bestemd zijn. De man ontkent en vraagt 'wat er eigenlijk zo geheim is'. Daarop antwoordt tweede klagster dat zij teruggekomen zijn van de uitstrooiing op zee van de stoffelijke resten van haar vader.

Journalist Van Renterghem bevestigt op de hoorzitting dat hij op vraag van Het Laatste Nieuws naar de kade in Zeebrugge is gegaan omdat Helmut Lotti daar gesignaleerd was. Hij heeft enkele foto's genomen, tot tweede klagster hem aansprak. Zo is hij te weten gekomen dat het om een asverstrooiing ging. Hij heeft dan geen foto's meer genomen en is vertrokken. Hij heeft de eindredactie gemeld dat het om een begrafenisplechtigheid ging en dat de betrokkenen geen prijs stelden op aanwezigheid van de pers. Toch is hem gevraagd de foto's naar de krant op te sturen.

De dag erna, op 11 oktober 2005, verschijnt op de voorpagina van Het Laatste Nieuws een artikel met als kop 'Helmut Lotti troost ex-schoonfamilie'. Het stuk wordt geïllustreerd met drie foto's. Op een foto is de zanger te zien met eerste klagster, op een andere met tweede klagster. De derde foto is een close-up beeld van tweede klagster.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagsters zijn van oordeel dat de krant door het publiceren van het artikel en van de foto's een inbreuk heeft gepleegd op hun privé-leven. Eerste klaagster is geen publieke figuur en ze heeft nooit de openbaarheid opgezocht. Zij had het recht om een pijnlijk moment als de uitstrooiing van de as van haar overleden echtgenoot in beperkte kring te beleven. Klaagsters wijzen er op dat in de voormiddag een rouwplechtigheid heeft plaatsgevonden die in de pers was aangekondigd. De uitstrooiing van de as op zee was niet vooraf bekend gemaakt, juist omdat zij dat gebeuren intiem wilden houden.

Klaagsters voegen eraan toe dat het artikel minstens twee feitelijke fouten bevat. De leeftijd van de overledene en de dag van het overlijden zijn onjuist weergegeven. Ze betogen dat dergelijke slordigheden van weinig tact doen blijken.

Namens Het Laatste Nieuws betoogt Raymond De Craecker dat de feiten waarover de krant heeft bericht, relevant zijn vanwege de aanwezigheid van de bekende zanger Helmut Lotti. Het artikel getuigt van de waardering die de zanger opbrengt voor zijn gewezen schoonfamilie. De Craecker vindt het spijtig dat er enkele kleine fouten in het artikel staan, maar die doen niets af aan de sereniteit waarmee de krant over het gebeuren heeft bericht. De Craecker bevestigt dat het aanvankelijk niet de bedoeling was om de foto's van freelance journalist Van Renterghem te gebruiken. Maar omdat de eigen fotograaf niet tijdig ter plaatse is geraakt, is besloten om ze toch te publiceren. De publicatie van de foto's is volgens hem verantwoord, omdat Helmut Lotti een publieke figuur is en omdat hij centraal staat op twee van de drie foto's.

BESLISSING

1. De foto's, die gepubliceerd werden op de voorpagina van Het Laatste Nieuws, zijn genomen tijdens een rouwmoment dat alle gefotografeerden in intimiteit wilden beleven. Publicatie van de foto's was daarom onverantwoord. Eerste klaagster, mevrouw L., echtgenote van de overledene, is geen publieke figuur. De aanwezigheid van Helmut Lotti, die wel een publieke figuur is maar eveneens aan de intieme rouwplechtigheid deelnam, verantwoordt de publicatie van de foto's niet.

Het Laatste Nieuws was ervan op de hoogte dat de aanwezigen geen prijs stelden op publicatie, omdat tweede klaagster dit had meegedeeld aan de freelance journalist, die het op zijn beurt had signaleerd aan de redactie. Door de foto toch te publiceren, heeft de krant een inbreuk gepleegd op het privé-leven van klaagsters. *(Zie art. 5 van de Code van journalistieke beginselen: 'De uitgevers, de hoofdredacteurs en journalisten moeten de individuele waardigheid en privacy respecteren; zij moeten iedere ongeoorloofde inmenging in persoonlijke pijn en smart vermijden, tenzij overwegingen i.v.m. de persvrijheid (...) dit noodzakelijk maken.'*)

2. Het artikel bevat twee onjuistheden: de leeftijd van de overledene en de dag van zijn overlijden zijn foutief weergegeven. De Raad voor de Journalistiek heeft er begrip voor dat, gelet op de delicate omstandigheden, dergelijke slordigheden door klaagsters ervaren worden als een gebrek aan respect.

De klacht is gegrond in haar beide onderdelen.

Brussel, 11 mei 2006